

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:52

av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V)

Rösträttsfrågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vallagen (2005:837) bör ändras så att rösträtt till riksdagen följer samma system som rösträtt i kommunalvalen, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vallagen (2005:837) bör ändras så att rösträtten gäller fr.o.m. det år som en fyller 18 år, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Rösträtt för utländska medborgare

En av de grundläggande rättigheterna i en parlamentarisk demokrati är rätten att välja sina företrädare i fria och allmänna val. I dag finns det många människor som är permanent bosatta i Sverige men som inte har möjlighet att påverka sin vardag genom demokratiska val, annat än i kommunal- och landstingsval. De invånare som i dag nekas att utöva en demokratisk påverkan via valsedeln är bland annat de som kommit till Sverige som flyktingar, som är makar till svenska medborgare, eller som invandrat till Sverige för att exempelvis studera eller arbeta.

Vänsterpartiet anser att de invånare i vårt land som ännu inte blivit svenska medborgare ska ha samma möjligheter att avlägga sina röster i folkomröstningar, EU-parlamentsval och i riksdagsval, som de har i kommunal- och landstingsval. Vi är övertygade om att det skulle innebära en större känsla av delaktighet, samhörighet, ökad självkänsla och ett ökat valdeltagande bland dessa kvinnor och män i kommunal- och landstingsval, om de kände att de fick fullt förtroende att kunna påverka sin egen vardag genom att tillsätta eller avsätta representanter även på riksplanet. Vallag (2005:837) bör

därför ändras så att rösträtt till riksdagen följer samma system som rösträtt i kommunalvalen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Rösträttsåldern

Åldern för rösträtt sammanfaller enligt nuvarande ordning med myndighetsåldern.

Röstberättigad är den som senast på valdagen fyller 18 år. Det innebär att alla som tillhör samma årskull inte alltid får rösta i samma val. De som fyller 18 år efter valdagen har inte rösträtt i valet utan måste vänta ytterligare fyra år tills nästa ordinarie val.

Vänsterpartiet anser att denna ordning är olycklig. Valdeltagandet är redan lägre bland förstagångsväljare än bland resten av befolkningen. Den politiska informationen som kan ges till gymnasieskolans elever under valrörelsen av ungdomsförbund och partier är därför särskilt värdefull. Den mobiliserande effekten av detta arbete försvagas dock av att en stor del av de elever som i klassrummen uppmanas att gå och rösta inte har rösträtt. Vallag (2005:837) bör därför ändras så att rösträtten gäller från och med det år som en fyller 18 år. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Mia Sydow Mölleby (V)

Torbjörn Björlund (V)

Rossana Dinamarca (V)

Maj Karlsson (V)

Nooshi Dadgostar (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Karin Rågsjö (V)